

Styrets årsberetning

Makroøkonomiske forhold

Et krevende år, men bedre enn fryktet

2020 ble et år for historiebøkene. Verdensøkonomien og norsk økonomi var på vei mot lavkonjunktur i starten av 2020. Koronaviruset førte i mars til sterk reduksjon i økonomisk aktivitet.

De fleste næringene ble rammet, men personrettede tjenester som hotell og restaurant, kultur og underholdning, samt persontransport ble hardest rammet. Selv med nedstengingen av samfunnet fungerte imidlertid fortsatt storparten av økonomien.

I løpet av våren 2020 vedtok myndighetene i alle rike land ekstreme tiltak. Det ble gjennomført omfattende kutt i sentralbankenes styringsrenter, og sørget for god tilgang på billig likviditet til bankene. I løpet av kort tid kom regjeringer i de fleste land med store krisepakker for å sikre husholdningenes inntekter og for å kompensere bedriftene for det store fallet i inntektene.

En rekke tiltak for å begrense sosial kontakt reduserte smitten gjennom april og inn i mai. Restriksjoner ble deretter lettet, og samfunnene ble delvis åpnet opp. Sammen med finanspolitiske virkemidler førte det til en svært rask innhenting i store deler av økonomien frem til utpå høsten.

På tross av lokale virusutbrudd og nedgang i BNP i noen få land, fortsatte oppgangen i global økonomi i fjerde kvartal. Koronakrisen skapte den bratteste og dypeste nedgangen noen sinne, men er også den korteste. Betraktes 2020 samlet, var det likevel et kraftig tilbakeslag. Globalt BNP falt om lag 3,5 prosent, men de regionale forskjellene er store.

Det har vært betydelige forskjeller mellom sektorene. Sommeren 2020 økte vareforbruket mer enn normalt. Global industriproduksjon er nå høyere enn før pandemien. Bedriftene melder om fortsatt sterk vekst og om at prisene stiger raskt på de fleste produkter og tjenester. Oljeprisen falt kraftig våren 2020 da etterspørselen på kort tid falt med over 10 prosent før Opec vedtok å senke produksjonen. Oljeprisen har etter dette steget fra 20 dollar per fat til over 60 dollar.

Imidlertid er aktiviteten i de personrettede tjenestenæringene fortsatt svært lav, og 20 – 50 prosent under det normale. Selv om arbeidsledigheten falt kraftig gjennom andre kvartal 2020 var den fortsatt høyere enn normalt ved utgangen av fjoråret.

Sentralbankenes tiltak førte til at rentene falt kraftig og til et svært lavt nivå. Kombinasjonen av gode vekstutsikter og svært lav rente, førte til at det ble attraktivt å kjøpe aksjer, næringseiendom og boliger. I mange markeder økte prisene sterkt, til tross for koronakrisen. Kredittpåslagene i obligasjonsmarkedene for bedrifter og banker steg kraftig frem til slutten av mars, men falt raskt tilbake. Ved utgangen av 2020 var aksjemarkedene på svært høye nivåer, og kredittpåslagene var de laveste siden før finanskrisen i 2008. Mange land har vist stor fleksibilitet med skatteinnkreving, og antall konkurser har falt markant.

Ved siden av koronakrisen preget «Det grønne skiftet» både økonomi og finansmarkeder i 2020, og langt mer enn før. Pengestrømmene dreies fra kull, olje og gass over til fornybar energi og andre klima-investeringer. Aksjekursene på «grønne» selskaper har steget kraftig.

Norsk økonomi: Som verden samlet, men bedre enn resten av Europa

Norsk økonomi bråbremset fra midten av april, som i nesten alle vestlige land. Fastlands-BNP falt 11 prosent på tre uker. Arbeidsledigheten steg raskt fra 3 prosent til 15 prosent, dels fordi det ble vedtatt fleksible permitteringsordninger. Norges Bank og myndighetene satte i verk omfattende tiltak. Som i resten av verden kom økonomien raskt tilbake i april og mai. Ved utgangen av året var Fastlands-BNP kun 1,1 prosent lavere enn ved inngangen til året.

Det var også i Norge store forskjeller mellom næringene, og dels også mellom regionene. Personrettede tjenester har hatt en nedgang på 20 – 40 prosent, og flytrafikken med opptil 75 prosent. Samtidig går andre sektorer bedre. Olje-uavhengig industri er på tilsvarende nivå som før pandemien, i likhet med industrien i andre land. Fastlands-eksporten utenom turisme er høyere enn før pandemien. Privat og offentlig sektor ble i stor grad raskt omstilt til utstrakt bruk av hjemmekontor. Byggeaktiviteten er godt opprettholdt, og boligprisene har økt. Jordbruket er lite påvirket, og oppdrettsnæringen har holdt salgsvolumene oppe – til noe lavere priser. Både rentekuttene og myndighetenes tiltak for å stabilisere økonomien har bidratt til å dempe skadeeffektene av pandemien.

Bankene har rapportert økte tap, men ikke store i forhold til nedgangen i flere næringer. Antall konkurser har falt kraftig, mye fordi offentlige myndigheter ikke driver inn utestående skattekrav på samme måte som i en normalsituasjon.

Norske husholdninger økte innenlands forbruk gjennom 2020. Husholdningene har opprettholdt inntektene i stor grad, noe som har medført økt sparing.

Fastlands-bedriftenes investeringer falt 6 prosent i 2020, men steg gjennom andre halvår. Investeringene i oljesektoren falt 5 prosent, men ble stabilisert mot slutten av året. Utsiktene for 2021 er fortsatt usikre, men bedriftsundersøkelser viser forventning om bedring.

Kronekursen falt 18 prosent fra starten på 2020 til siste del av mars, men har deretter steget og er tilbake på samme nivået som før pandemien. Det norske aksjemarkedet var gjennom samme utvikling, og er nå på et svært høyt nivå, styrket av bedringen i verdensøkonomien og svært lave renter. Samtidig har kredittpåslagene falt til de laveste nivåene på over 10 år.

Norges Bank kuttet styringsrenten i fjor vår til null prosent. Pengemarkedsrentene fulgte med ned og bankenes utlånsrenter ble i gjennomsnitt satt ned med rundt 1,25 prosentpoeng. Norges Bank signaliserte i desember at styringsrenten kan bli satt opp fra andre kvartal 2022, dersom aktiviteten i norsk økonomi har kommet tilbake til et normalt nivå.

Regionalt: Trøndelag og Møre og Romsdal

Koronakrisen påvirket økonomien i Midt-Norge mindre enn i landet samlet. Ledigheten i Midt-Norge steg kraftig våren 2020, men falt raskt etter hvert som de fleste virksomhetene åpnet opp. Ved utgangen av året var ledigheten kun ett prosentpoeng høyere enn før pandemien. I Midt-Norge er NAV-ledigheten ved utgangen av 2020 på 3,6 prosent, mens landet samlet er på 4,5 prosent.

De fleste bedriftene i regionen har klart seg godt gjennom 2020, i likhet med resten av landet. Antall konkurser i bankens markedsområde er ned 25 prosent sammenlignet med 2019 og det er kraftig nedgang i begge fylker med henholdsvis 28 prosent i Trøndelag og 21 prosent i Møre og Romsdal. Reduksjonen i investeringene i oljesektoren har påvirket noen virksomheter, men generelt har industrien klart seg godt. Samtidig har mange virksomheter innenfor tjenestesektoren hatt store utfordringer. Aktiviteten var høy i juli

da husholdningene ferierte i Norge, men aktiviteten har vært lav og ustabil både før og etter. Boligmarkedet i Midt-Norge kom raskt tilbake etter den første nedgangen, og prisene steg 8 prosent gjennom 2020, på linje med storparten av landet. I Trondheim steg boligprisene 7 prosent og i Ålesund 9 prosent. I Norge steg prisene med 9 prosent, sterkt påvirket av boligprisvekst i Oslo på 12 prosent.

Befolkningsveksten i Trøndelag ble dempet i 2020 på grunn av lavere nettoinnvandring fra utlandet. Befolkningsveksten var om lag 0,5 prosent, ned fra 0,6 prosent i 2019. I Møre og Romsdal var folketallet om lag uendret gjennom året.

Møre og Romsdal er mer avhengig av aktiviteten i oljerelatert virksomhet og skipsbygging enn resten av landet. Her er utsiktene fortsatt usikre, men skattereformen for oljeselskapene og økt oljepris har bedret utsiktene for investeringene i oljesektoren. Mange bedrifter orienterer seg likevel mot nye markeder, med bedre langsiktige vekstutsikter. Trøndelag er bedre diversifisert, men byggenæringen kan bli påvirket av lavere vekst i befolkning og inntekter enn årene før.

Bankens egen konjunkturundersøkelse viste at optimismen i næringslivet var tilbake på normale nivåer høsten 2020. Det er grunn til å anta at økt smitte og innføring av strenge tiltak senere på høsten har redusert optimismen noe. Til tross for det så vurderes situasjonen i regionalt næringsliv som god, blant annet som følge av ulike støttetiltak som er innført fra myndighetene.

Årsregnskap 2020

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

- Resultat før skatt 2.378 millioner kroner (3.081 millioner)
- Resultat 1.978 millioner kroner (2.563 millioner)
- Avkastning på egenkapital 10,0 prosent (13,7 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 18,3 prosent (17,2 prosent)
- Vekst i utlån 9,0 prosent (4,7 prosent) og innskudd 13,5 prosent (6,6 prosent) siste 12 måneder
- Vekst i utlån til personkunder var på 8,2 prosent siste 12 måneder (6,4 prosent) og utlån til personkunder utgjør 68 prosent (69 prosent) av totale utlån
- Vekst i utlån til næringsliv var på 10,6 prosent siste 12 måneder (1,1 prosent)
- Tap på utlån og garantier 951 millioner kroner (299 millioner), 0,54 prosent (0,18 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 8,87 kroner (12,14). Bokført verdi per egenkapitalbevis 94,71 kroner (90,75)

Regnskap 2020

Tilfredsstillende resultat i et utfordrende år

Resultat før skatt for 2020 ble 2.378 millioner kroner (3.081 millioner). Overskuddet er 1.978 millioner kroner (2.563 millioner) og avkastning på egenkapitalen 10,0 prosent (13,7 prosent).

Samlede driftsinntekter i 2020 utgjorde 5.331 millioner kroner (4.976 millioner), en økning på 7,1 prosent fra året før. Av inntektsveksten kommer 91 millioner kroner fra bankdriften og 263 millioner fra bankens datterselskaper.

Resultatandelen av eierinteresser og tilknyttede selskaper var 681 millioner kroner (879 millioner) inklusiv gevinst fra overføring til Fremtind Livsforsikring på 340 millioner kroner (460 millioner kroner).

Avkastning på finansielle instrumenter ble 230 millioner kroner (307 millioner).

Driftskostnadene ble 2.952 millioner kroner (2.797 millioner) i 2020. Av økningen på 155 millioner kroner er 83 millioner omstillingskostnad, 30 millioner kroner fra bankdriften og 42 millioner fra økt aktivitet i datterselskapene.

Tap på utlån og garantier ble 951 millioner kroner (299 millioner).

Det var sterk vekst i utlån og innskudd, og banken økte sin markedsandel. Samlede utlån økte med 9,0 prosent (4,7 prosent) og innskuddene med 13,5 prosent (6,6 prosent) i 2020.

Ren kjernekapitaldekning var per 31. desember 2020 18,3 prosent (17,2 prosent). Målsatt ren kjernekapitaldekning er 16,9 prosent.

Resultat per egenkapitalbevis var 8,87 kroner (12,14). Bokført verdi var 94,71 kroner (90,75) per egenkapitalbevis, inklusive foreslått utbytte for 2020 på 4,40 kroner

Kursen på bankens egenkapitalbevis (MING) var ved årsskiftet 97,60 kroner (100,20).

Forslag til overskuddsdisponering

Det er konsernets resultat som danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet, disponeringen gjennomføres i morbanken. Morbankens disponible resultat inkluderer mottatt utbytte fra datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet, og er korrigert for rentekostnader på hybridkapital etter skatt.

I konsernregnskapet foretas full konsolidering av datterselskaper, mens resultatandel fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet konsolideres etter egenkapitalmetoden. Utbytte inkluderes derfor ikke i konsernresultatet.

Årsoverskudd til disponering fremkommer etter endringer i fond for urealiserte gevinster på 50 millioner kroner.

Samlet beløp til disponering er med dette 1.250 millioner kroner.

Forskjell konsern - morbank	2020	2019
Årsoverskudd konsern	1.978	2.563
Renter hybridkapital	-56	-47
Årsoverskudd konsern ekskl renter hybridkapital	1.922	2.516
Resultat i datterselskaper	-427	-286
Utbytte og konsernbidrag datterselskap	220	162
Resultatandel tilknyttede selskaper	-681	-879
Utbytte fra tilknyttede selskaper	272	704
Elimineringer konsern	-6	-2
Årsoverskudd morbank ekskl. renter hybridkapital	1.300	2.216
Overskuddsdisponering	2020	2019
Årsoverskudd morbank ekskl. renter hybridkapital	1.300	2.216
Overført fond for urealiserte gevinster	-50	-34
Årsoverskudd til disponering	1.250	2.182
Utbytte	569	647
Utjevningsfond	230	749
Grunnfondskapital	130	422
Gaver	321	364
Sum disponert	1.250	2.182

Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og eierkapitalen i henhold til deres relative andel av egenkapitalen, slik at utbytte og avsetning til utjevningsfond utgjør 64,0 prosent av det disponerte resultatet.

Finansdepartementets anbefaling i pressemelding 20. januar 2021 tilsier begrensinger i bankens utbetaling av utbytte. Dette på bakgrunn av at usikkerheten i økonomien fortsatt vurderes som uvanlig stor, og at det etter hvert kan komme betydelige utlånstap i bankene. Finansdepartementet forventer at norske banker som etter en forsiktig vurdering og basert på ESRBs anbefaling finner grunnlag for utdelinger, holder samlede utdelinger innenfor maksimalt 30 prosent av samlet årsresultat for årene 2019 og 2020 frem til 30. september 2021.

Resultat per egenkapitalbevis ble 8,87 kroner. I tråd med bankens utbyttepolitikk foreslår styret overfor bankens representantskap et kontantutbytte på 4,40 kroner, totalt 569 millioner. På bakgrunn av Finansdepartementets tilråding foreslår styret at det utbetales i tråd med tilrådingen 1,30 kroner, totalt 168 millioner, som er innenfor begrensingen på 30 prosent av samlet årsresultat for 2019 og 2020. Videre foreslår styret at bankens representantskap avsetter 321 millioner kroner i samfunnsutbytte, hvorav kun 95 millioner utbetales før 30. september 2021. Styret gis fullmakt til å beslutte utdeling av hele eller deler av resterende utbytte og samfunnsutbytte etter 30. september 2021 dersom kapitalsituasjonen og myndighetenes retningslinjer tillater det, og nødvendige forskriftsendringer er vedtatt.

Av dette beløpet foreslås overført 121 millioner kroner til Sparebankstiftelsen SMN og 200 millioner i samfunnsutbytte til allmenntilretteleggelse. De 95 millioner kroner som utbetales før 30. september går i sin helhet til allmenntilretteleggelse. Utjevningsfondet og grunnfondet tilføres henholdsvis 230 millioner kroner og 130 millioner.

Etter disponering av resultatet for 2020 er egenkapitalbevisbrøken fortsatt 64,0 prosent.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter økte med 72 millioner kroner til 2.759 millioner (2.687 millioner) i 2020. Endringer i netto renteinntekter tilskrives i hovedsak

- Utlåns- og innskuddsvekst til person- og næringslivskunder
- Økte utlånsmarginer, men reduserte innskuddsmarginer

- Rentenivået ble betydelig redusert i 2020 sammenlignet med 2019, noe som har gitt lavere forrentning på bankens egenkapital

Våren 2020 reduserte Norges Bank styringsrenten fra 1,50 prosent til 0. SpareBank 1 SMN satte ned renten på boliglån med inntil 125 punkter i løpet av andre kvartal. Innskuddsrentene ble satt ned i andre og tredje kvartal. NIBOR har i løpet av 2020 blitt redusert med om lag 145 punkter.

NIBOR var på lave nivåer i andre og tredje kvartal, men økte gjennom fjerde kvartal 2020, noe som reduserte utlånsmarginene fra tredje til fjerde kvartal. Vekst i utlån og innskudd og bedre marginer på innskudd fra personkunder kompenserte for dette, og rentenettoen i fjerde kvartal ble på samme nivå som i tredje kvartal.

Norges Bank har opprettholdt uendret styringsrente, og har signalisert at den vil være null prosent i over ett år fremover. Deretter forventer Norges Bank en gradvis heving av renten etter hvert som forholdene i økonomien normaliseres.

Økte andre inntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte i 2020 med 283 millioner kroner til 2.572 millioner (2.290 millioner).

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjonsinntektene for lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt utgjorde per 31. desember 2020 samlet 422 millioner kroner (365 millioner). Det er både økte marginer og høyere utlånsvolum på lånene solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Andre provisjonsinntekter ble 2.151 millioner kroner (1.925 millioner). Veksten på 226 millioner kroner er i sterk grad drevet av økte inntekter fra verdipapirtjenester i SpareBank 1 Markets. Det er også økte inntekter fra regnskapstjenester og forsikringsprodukter, men nedgang i betalingstjenester. Det har også vært god underliggende vekst i eiendomsmegling når nedleggelse av BN Bolig hensyntas.

Høy produktdekning hos kundene er viktig for banken. Det gir høy kundetilfredshet og en diversifisert inntektsstrøm for banken.

Provisjons- og andre inntekter (mill. kr)	2020	2019	Endring
Betalingstjenester	219	233	-14
Kredittkort	59	59	-0
Sparing og forvaltning	109	100	9
Forsikring	195	183	12
Garantiprovisjoner	48	51	-3
Eiendomsmegling	392	390	2
Regnskapstjenester	506	473	33
Markets	577	386	191
Øvrige provisjoner	45	49	-4
Provisjons- og andre inntekter eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	2.151	1.925	226
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	408	349	59
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	13	16	-3
Sum provisjons- og andre inntekter	2.572	2.290	283

Avkastning finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer ble 230 millioner kroner (307 millioner) i 2020:

- Tap på aksjer i banken og datterselskaper var 4 millioner kroner (gevinst 120 millioner)
- Gevinster på obligasjons- og sertifikatporteføljen på samlet 103 millioner kroner (tap 20 millioner) som følge av reduserte kredittmarginer
- Finansielle derivater og finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring har gitt gevinster på 33 millioner kroner (gevinst 123 millioner). Dette er i all hovedsak gevinster på renteinstrumenter og tilskrives rentenedgang gjennom året
- Øvrige finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi inkluderer verdiendring på bankens portefølje av fastrentelån og har gitt tap på 11 millioner kroner (gevinst 9 millioner)
- Inntekter fra valutaforretninger på 82 millioner kroner (22 millioner) er inntekter fra valutahandel i SpareBank 1 Markets og resultat av kurssvingninger på bankens finansiering i utenlandsk valuta
- Gevinster på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets var samlet 28 millioner kroner (54 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	2020	2019	Endring
Gevinst/(tap) på aksjer	-4	120	-124
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	103	-20	124
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	32	132	-100
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	1	-9	11
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	-11	9	-20
Gevinst/(tap) på valuta	82	22	59
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	28	54	-26
Netto resultat fra finansielle instrumenter	230	307	-77

Produktselskaper og andre tilknyttede selskaper

Gjennom produktselskapene får bankens kunder tilgang til et bredere produktspekter og banken får provisjonsinntekter, samt avkastning på investert kapital. Samlet resultat i produktselskapene og andre tilknyttede selskaper ble 341 millioner kroner (418 millioner) i 2020. I tillegg inngår gevinst på 340 millioner kroner ved overføring av personrisikoproduktene fra SpareBank 1 Forsikring til Fremtind Livsforsikring per 1. januar 2020. I første halvår 2019 inngikk en gevinst på 460 millioner kroner ved etablering av Fremtind Forsikring.

Resultat fra eierinteresser	2020	2019	Endring
SpareBank 1 Gruppen	194	252	-58
Gevinst Fremtind	340	460	-120
SpareBank 1 Boligkreditt	18	26	-8
SpareBank 1 Næringskreditt	18	21	-2
SpareBank 1 Kreditt	2	13	-11
BN Bank	120	113	8
SpareBank 1 Betaling	-2	3	-4
Andre selskaper	-10	-8	-2
Sum resultat fra tilknyttede selskaper	681	879	-197

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 SMN sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen er 19,5 prosent. SpareBank 1 Gruppen eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring, ODIN Forvaltning, SpareBank 1 Factoring og Modhi Finance. SpareBank 1 Gruppen eier 65 prosent av forsikringssselskapet Fremtind, DNB eier 35 prosent.

Resultatandel fra SpareBank 1 Gruppen ble i 2020 534 millioner kroner, redusert med totalt 178 millioner sammenlignet med samme periode i 2019, hvorav 120 millioner skyldes lavere fusjonsgevinst. I 2019 var det 460 millioner kroner i resultateffekt av fusjon Fremtind Forsikring, mens det i 2020 var 340 millioner i resultateffekt av fusjon i Fremtind Livsforsikring.

Fremtind Forsikring hadde et godt resultat i 2020 på 1.168 millioner kroner (597 millioner). Det er inntektsføring fra reassurandører, samt avviklingsgevinster på 345 millioner kroner. Det er fortsatt lave skadeprosenter for hovedbransjene PM hus og PM bil. Skredet i Gjerdrum i romjulen påvirker skadeprosenten totalt med 1,6 prosentpoeng og utgjør 124 millioner kroner. Videre er det fortsatt en relativt høy skadeprosent på reiseforsikring grunnet covid-19.

SpareBank 1 Forsikring hadde et resultat på 234 millioner kroner (944 millioner) preget av et svakt finansresultat. Et positivt risikoresultat og avkastning i selskapsporteføljen kompenserer for en del av dette.

ODIN Forvaltning fikk et resultat på 96 millioner kroner (71 millioner). Ved utgangen av 2020 var forvaltningskapitalen 81 milliarder kroner, en økning på 16 milliarder fra 2019. Resultatforbedringen på 35 prosent tilskrives nettotegning i 2020 på tre milliarder kroner og økt forvaltningskapital som følge av verdiøkning.

SpareBank 1 Factoring har noe volumnedgang som følge av koronakrisen og leverer et årsresultat på 53 millioner (58 millioner). Resultatet til Modhi konsern ble på 6 millioner (48 millioner) som er lavere enn i fjor og skyldes i all hovedsak oppstartskostnader i Finland og Sverige.

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Per 31. desember 2020 har banken solgt lån på samlet 46,6 milliarder kroner (39,8 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende 37,5 prosent (34,6 prosent) av bankens samlede utlån til personkunder.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 22,4 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i 2020 ble 18 millioner kroner (26 millioner).

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per 31. desember 2020 er utlån på 1,5 milliarder kroner (1,7 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel er 31,0 prosent av selskapet og bankens andel av resultatet for 2020 ble 18 millioner kroner (21 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank.

SpareBank 1 Kreditt

Selskapet leverer produkter for alle typer usikret kreditt, herunder kredittkort, forbrukslån, refinansiering, delbetaling og betalingsutsettelse til privatkunder i Norge og har per i dag 48 ansatte.

Resultatet i 2020 ble 12 millioner kroner (75 millioner). SpareBank 1 Kreditt eies av SpareBank 1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 17,5 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet for 2020 er 2 millioner kroner (13 millioner), og andel av porteføljen er 946 millioner (946 millioner). Resultatnedgangen skyldes hovedsakelig lavere forbruk – som for eksempel utenlandsreiser - blant publikum og dermed lavere kredittkortomsetning.

SpareBank 1 Kreditt håndterer også kredittkortprogrammet i LOfavør.

BN Bank

SpareBank 1 SMN eier 35,0 prosent av BN Bank per 31. desember 2020. BN Bank er en bank for boliglån og næringseiendom, og hovedmarkedet er Oslo og Østlandsområdet.

Resultatet i BN Bank for 2020 ble 354 millioner kroner (327 millioner) som gir en avkastning på egenkapitalen per på 8,1 prosent (8,3 prosent). SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i BN Bank for 2020 ble 120 millioner kroner (113 millioner).

SpareBank 1 Betaling

SpareBank 1 Betaling er SpareBank 1-bankenes eierselskap for betalingsløsningene i Vipps. Vipps har mål om å være Nordens ledende finansteknologimiljø, og for SpareBank 1 SMN vil eierandel og tett samarbeid med Vipps være viktig for å holde på kunderelasjoner etter innføringen av PSD2.

SpareBank 1 Betaling fikk i 2020 et underskudd på 9 millioner kroner, og SpareBank 1 SMN sin andel av underskuddet utgjør 2 millioner kroner (overskudd 3 millioner).

Driftskostnader

Samlede kostnader økte med 155 millioner kroner tilsvarende 5,5 prosent i 2020 og ble 2.952 millioner (2.797 millioner). Det er i fjerde kvartal avsatt 80 millioner kroner i omstillingsmidler knyttet til planlagt nedbemanning i 2021 på netto 100 årsverk, og 3 millioner til restrukturering av kontornettet. Uten denne avsetningen er kostnadsveksten 2,7 prosent.

I banken har kostnadene økt med 30 millioner kroner (uten omstillingsavsetningen) til 1.477 millioner i 2020. Økningen tilsvarer 2,2 prosent. Kostnadsveksten er knyttet til lønnsvekst og økte kostnader knyttet til digitalisering og modernisering av banken.

Kostnader i datterselskapene økte med 42 millioner kroner i 2020 til 1.476 millioner (1.434 millioner). Kostnadene er redusert med 72 millioner kroner som følge av avvikling av BN Bolig i 2019. I SpareBank 1 Markets har høy kundeaktivitet medført sterk inntektsvekst og kostnadsvekst på 72 millioner kroner som følge av økt variabel godtgjørelse. Det har vært kostnadsvekst i de øvrige datterselskapene på samlet 42 millioner kroner.

Konsernets kostnadsvekst nærmer seg målsatt nivå på to prosent. Lønnsomhetsforbedringsprosjektet «Ett SMN» prioriterer blant annet å ta ut gevinster gjennom effektivisering og generelle kostnadsreduksjoner i hele konsernet. En forenklet og mer konsernorientert organisering legger grunnlaget for effektiviseringsgevinster. Kostnadsreduksjoner på 200 millioner kroner årlig skal realiseres over en toårsperiode. Bemanningen skal ned med 100 årsverk i 2021. Konsernet er i gang med å forenkle distribusjonsstrukturen, samordne støttefunksjoner og fortsette digitaliseringen. I tillegg skal IT- og andre driftskostnader reduseres.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 47 prosent (45 prosent), i morbanken 37 prosent (32 prosent).

Høye tap, men lavt betalingsmislighold

I 2020 ble netto tap på utlån 951 millioner kroner (299 millioner). Netto tap på utlån utgjør 0,54 prosent av totale utlån (0,18 prosent).

Tap på utlån til konsernets næringslivskunder var 873 millioner kroner (231 millioner) i 2020. Av dette er 204 millioner kroner knyttet til enkeltengasjement. Tap på offshore utgjør 451 millioner kroner.

I første kvartal 2020 endret banken forutsetningene for basisscenarioet i negativ retning. Dette er videreført gjennom resten av 2020. Fra tredje kvartal ble bankens eksponering mot hotell og reiseliv skilt ut i en egen portefølje med egne vurderinger av PD- og LGD-baner samt særskilte scenarier og vekting av disse for å reflektere denne bransjens utsatthet for effektene av korona. I tillegg er hele denne porteføljen lagt i trinn 2 eller 3. Se nærmere beskrivelse i note 3. Avsetningen for forventet tap på disse utlånene utgjør 58 millioner. I fjerde kvartal endret banken i tillegg vektningen av scenariene for de øvrige porteføljene, med større vekt på nedsidescenariet. Det er økte avsetninger som følge av negativ migrering i resterende næringslivsportefølje på 86 millioner.

Tap på utlån til privatmarkeds kunder ble i 2020 78 millioner kroner (68 millioner). 50 millioner kroner av dette er knyttet til de foretatte endringene i forutsetninger i bankens tapsmodell.

Samlede nedskrivninger på utlån og garantier per 31. desember 2020 utgjør 1.630 millioner kroner (1.121 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 2.255 millioner kroner (2.110 millioner) tilsvarende 1,23 prosent (1,26 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Alle lån klassifisert i trinn 3 i forventet taps-modellen er definert som problemlån.

Mislighold over 90 dager var 456 millioner kroner (429 millioner). I prosent av brutto utlån er samlet mislighold 0,25 prosent (0,26 prosent). Økningen er i all vesentlighet i Privatmarkedsporteføljen.

Andre tapsutsatte engasjement utgjør 1.800 millioner kroner (1.681 millioner). Av brutto utlån utgjør totale andre tapsutsatte engasjement 0,98 prosent (1,00 prosent). Økningen skyldes i hovedsak et fåtall engasjementer innenfor offshoreporteføljen.

En svært stor andel av årets tap på utlån er knyttet til oljerelatert virksomhet, forøvrig er det god kredittkvalitet i utlånsporteføljen.

Forvaltningskapital på 188 milliarder

Bankens forvaltningskapital per 31. desember 2020 var 188 milliarder kroner (167 milliarder).

Per 31. desember 2020 er utlån på til sammen 48 milliarder kroner (42 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

God utlånsvekst

Totale utlån har økt med 15,0 milliarder kroner (7,5 milliarder), tilsvarende 9,0 prosent (4,7 prosent) siste 12 måneder og var 182,8 milliarder (167,8 milliarder) per 31. desember 2020.

- Utlån til personkunder økte i 2020 med 9,4 milliarder kroner (6,9 milliarder) til 124,5 milliarder (115,0 milliarder). Vekst på 8,2 prosent (6,4 prosent)
- Utlån til bedriftskunder økte siste 12 måneder med 5,6 milliarder kroner (0,6 milliarder) til 58,3 milliarder (52,7 milliarder). Vekst på 10,6 prosent (1,1 prosent)
- Utlån til personkunder utgjorde 68 prosent (69 prosent) av totale utlån til kunder per 31. desember 2020

Konsernet har god vekst i utlån til personkunder og styrker sin markedsposisjon, og en betydelig del av veksten er i LO segmentet. Veksten i utlån til bedriftskunder er i stor grad til små og mellomstore bedrifter.

Sterk innskuddsvekst

Innskudd fra kunder økte siste 12 måneder med 11,6 milliarder kroner (5,3 milliarder) til 97,5 milliarder (85,9 milliarder). Dette tilsvarer en vekst på 13,5 prosent (6,6 prosent).

- Innskudd fra personkunder økte med 4,9 milliarder kroner (2,6 milliarder) til 40,6 milliarder (35,7 milliarder), tilsvarende 13,8 prosent (7,9 prosent)
- Innskudd fra bedriftskunder økte med 6,7 milliarder kroner (2,7 milliarder) til 56,9 milliarder (50,3 milliarder), tilsvarende 13,3 prosent (5,7 prosent)
- Innskuddsdekningen i SpareBank 1 SMN var 72 prosent (68 prosent) eksklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Innskuddsdekningen inklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 53 prosent (51 prosent)

Økt innskuddsvekst fra personkunder er i stor grad konsekvens av redusert forbruk som følge av koronasituasjonen. Innskuddsveksten fra bedriftskunder fordeler seg relativt jevnt mellom bedrifter og offentlige kunder.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 8).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter ført utenfor bankens balanse var 12,9 milliarder kroner (11,7 milliarder) per 31. desember 2020. Økningen på 1,2 milliarder kroner er et resultat av godt salg og verdiøkninger på aksjefond.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	2020	2019	Endring
Aksjefond	9.223	7.437	1.786
Spareforsikring	724	740	-16
Aktiv forvaltning	3.005	3.501	-496
Totalt	12.952	11.678	1.274

Forsikring

Bankens forsikringsportefølje har økt med 7,1 prosent i 2020. Det har vært tilfredsstillende vekst på alle produktgrupper.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	2020	2019	Endring
Skadeforsikring	962	888	74
Personforsikring	398	376	22
Tjenestepensjon	336	319	17
Totalt	1.696	1.583	113

Privatmarked

Totale utlån i Privatmarkedet er 129 milliarder kroner (119 milliarder) og totale innskudd 47 milliarder kroner (42 milliarder) per 31. desember 2020. Dette er utlån til og innskudd fra lønnstakere, landbrukskunder og enkeltpersonsforetak i morbanken.

I Privatmarkedet ble samlede driftsinntekter 2.078 millioner kroner (2.177 millioner) i 2020. Netto renteinntekter utgjorde 1.213 millioner kroner (1.372 millioner) og provisjons- og øvrige inntekter 865

millioner (805 millioner). Netto renteinntekter er redusert på grunn av svekkede innskuddsmarginer og lav forrentning på privatmarked sin andel av forrentningen på bankens egenkapital. På den annen side har økte utlån og innskudd, samt høyere utlånsmarginer styrket rentenettoen. Provisjonsinntektene har økt som følge av vekst i inntekter fra investerings- og forsikringsprodukter. Samlede inntekter er redusert med 99 millioner kroner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 13,4 prosent (13,1 prosent). Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,4 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning gjennom 2020.

Utlånsmarginen i 2020 var 1,80 prosent (1,50 prosent), mens innskuddsmarginen ble minus 0,03 prosent (0,61 prosent) målt mot tremåneders NIBOR. Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har falt betydelig i 2020.

Utlåns- og innskuddsvekst i Privatmarkedet i 2020 ble henholdsvis 8,2 prosent (5,9 prosent) og 14,0 prosent (4,0 prosent).

Det er gjennomgående lav direkte risiko i utlån til personkunder, og dette reflekteres i fortsatt lave tap. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom.

Næringsliv

Utlån til næringslivskunder i banken er 45 milliarder kroner (40 milliarder) og totale innskudd 49 milliarder (43 milliarder) per 31. desember 2020. Dette er en diversifisert portefølje med utlån til og innskudd fra næringslivskunder i Trøndelag og Møre og Romsdal.

Innen næringslivsegmentet ble driftsinntektene 1.381 millioner kroner (1.388 millioner) i 2020. Netto renteinntekter ble 1.149 millioner kroner (1.171 millioner) og provisjonsinntektene og avkastning på finansielle investeringer 232 millioner (217 millioner). Høyere utlånsmarginer og vekst har styrket rentenettoen mens reduserte innskuddsmarginer og lavere forrentning på næringsliv sin andel av forrentning på bankens egenkapital har trukket ned.

Utlåns- og innskuddsmarginen ble henholdsvis 2,79 prosent (2,57 prosent) og minus 0,15 prosent (minus 0,06 prosent) i 2020.

Utlånsveksten var 11,7 prosent (reduksjon 1,3 prosent) og innskuddene økte med 15,6 prosent (9,0 prosent) i 2020.

Netto samlede tap i næringslivssegmentet har økt betydelig i 2020 og var 846 millioner kroner (213 millioner) per 31. desember 2020. Av tapene er 204 millioner kroner på et enkeltengasjement og 455 millioner kroner på offshore. I tillegg er det både økte avsetninger som følge av lavere forventninger til norsk økonomi og generell negativ migrering i porteføljen.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 2,1 prosent (11,7 prosent) i 2020. Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,4 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning i 2020.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i 2020 ble 540,0 millioner kroner (346,8 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	2020	2019	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge (87%)	52,2	31,5	20,7
BN Bolig	-	-30,2	30,2
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN (88,7%)	110,2	108,3	1,9
SpareBank 1 Finans Midt-Norge (61,2%)	214,2	149,9	64,3
SpareBank 1 Markets (66,7%)	179,4	43,4	135,9
SpareBank 1 SMN Invest (100%)	5,8	47,6	-41,9
SpareBank 1 SMN Spire Finans (100%)	-29,8	-19,8	-10,0
Andre selskaper	8,2	16,0	-7,8
Sum	540,0	346,8	193,2

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal. Driftsinntektene i 2020 ble 394 millioner kroner (349 millioner i 2019 uten BN Bolig), mens driftskostnadene var 342 millioner kroner (317 millioner i 2019 uten BN Bolig). EiendomsMegler 1 Midt-Norge sitt resultat før skatt i 2020 ble 52 millioner kroner (32 millioner). Antall solgte boligheter var 7.164 i 2020 mot 6.652 i 2019.

BN Bolig ble solgt i fjerde kvartal 2019. Selskapet hadde i 2019 inntekter på 41 millioner kroner og kostnader på 72 millioner kroner, og med dette et resultat før skatt på minus 30 millioner kroner

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat før skatt på 214,2 millioner kroner i 2020 (149,9 millioner). Selskapet har hatt sterk inntektsvekst og inntektene ble samlet 349 millioner kroner (287 millioner). Det har vært moderat kostnadsvekst og driftskostnadene i 2020 ble 86 millioner kroner (85 millioner). Tapene i 2020 ble 48,9 millioner kroner (52,3 millioner).

Selskapets forretningsområder er hovedsakelig leasing til SMB-markedet og billån til privatkunder. Selskapet har leasing- og billånsavtaler for til sammen 9,6 milliarder kroner (8,9 milliarder), der leasingavtalene utgjør 3,9 milliarder kroner (3,6 milliarder) og billån 5,5 milliarder kroner (5,1 milliarder). Selskapet tilbyr også forbrukslån, og denne porteføljen var ved årsskiftet 168 millioner kroner (257 millioner). Det er inngått avtale om salg av forbrukslånsporteføljen til SpareBank1 Kreditt. Veksten på leasing og billån var henholdsvis 10,9 prosent og 7,4 prosent i 2020.

SamSpar-bankene hadde per 31. desember 2020 en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent og Sparebanken Sogn og Fjordane en eierandel på 7,5 prosent. SpareBank 1 SMN eier 61,2 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

Andreas Eieland er ansatt som ny administrerende direktør i selskapet, og hadde sin første arbeidsdag 2. januar 2021. Han tok over etter Arne Nypan, nå administrerende direktør i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN.

SpareBank 1 Spire Finans tilbyr fakturakjøp til småbedriftssegmentet, og hadde i 2020 et underskudd på 29,8 millioner kroner (underskudd 19,8 millioner). Selskapet er solgt til SpareBank 1 Finans Midt-Norge i desember 2020. Selskapet vil bli fusjonert med SpareBank 1 Finans Midt-Norge i løpet av 2021.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde i 2020 et overskudd før skatt på 110,2 millioner kroner (108,3 millioner). Driftsinntektene økte til 533 millioner kroner (502 millioner), en vekst på 6,2 prosent. Kostnadene ble 423 millioner kroner (394 millioner).

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN arbeider kontinuerlig med effektivisering for å øke driftsinntektene per årsverk, samtidig som sterkt kostnadsfokus gir god kontroll på underliggende kostnadsutvikling. Selskapet kan vise til en høyere vekst og lønnsomhet enn bransjesnittet. I tillegg arbeider selskapet med å skape nye inntektsstrømmer utover den tradisjonelle regnskapsbransjen.

Selskapets markedsandel i Trøndelag, Møre og Romsdal og Gudbrandsdal er 25 prosent.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat før skatt i 2020 på 5,8 millioner kroner (47,6 millioner).

Selskapet har aksjer til en verdi av 468 millioner kroner (438 millioner) per 31. desember 2020. Porteføljeresultatet fra selskapets aksjebeholdning utgjør 12,0 millioner kroner (56,6 millioner) av selskapets resultat for 2020. SpareBank 1 SMN avvikler SpareBank 1 SMN Invest. Investering i aksjer er ikke lenger innenfor konsernets strategi. Aksjeporteføljen blir forvaltet sammen med andre anleggsaksjer i banken og vil bli nedtrappet over tid.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN som har en eierandel på 66,7 prosent. Øvrige eiere er SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SR Bank, SpareBank 1 Østlandet og SamSpar-bankene. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim, Ålesund og Stavanger. Det er 141,5 årsverk i selskapet.

SpareBank 1 Markets eier SpareBank 1 Kapitalforvaltning 100 prosent. Selskapet har en samlet forvaltningskapital på 187 milliarder kroner. Selskapet har 19,5 årsverk.

SpareBank 1 Markets sitt konsernresultat før skatt per 31. desember 2020 ble et overskudd før skatt på 179,3 millioner kroner (43,4 millioner). Inntektene fra Investment Banking har vært sterke med flere store rådgivningsoppdrag og emisjoner. Inntekter fra førstehånds aksjehandel har vært høye. Samlede inntekter i konsernet ble 816 millioner kroner (609 millioner) i 2020, en vekst på 207 millioner kroner tilsvarende 33,9 prosent. Driftskostnadene var 637 millioner kroner (566 millioner), en vekst på 71 millioner kroner tilsvarende 12,5 prosent.

I SpareBank 1 SMN sitt markedsområde er SpareBank 1 Markets det ledende kapitalmarkedsmiljøet.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken følger en konservativ likviditetsstrategi som legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i tolv måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 26 milliarder kroner og er finansiert i 24 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Myndighetene stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR er 171 prosent per 31. desember 2020 (148 prosent). Kravet er 100 prosent.

Konsernets innskuddsdekning per 31. desember 2020 inklusive SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 53 prosent (51 prosent).

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 83 prosent (83 prosent) per 31. desember 2020.

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde og lån på samlet 47 milliarder kroner (40 milliarder) er solgt per 31. desember 2020.

Rating

Bankens rating hos Moody's er A1 (outlook stable).

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 31. desember 2020 ble 18,3 prosent (17,2 prosent).

Krav til ren kjernekapital er 14,4 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav, og et Pilar 2-krav på 1,9 prosent. Finanstilsynet har varslet at de ikke vil fastsette nye pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN før i 2021.

SpareBank 1 SMN har mål om en ledelsesbuffer på om lag 1 prosent over samlede pilar 1 samt pilar 2-krav for å kunne absorbere svingninger i risikovektet balanse samt svingninger i konsernets resultat.

Finansdepartementet økte systemrisikobufferen for IRB-banker med 1,5 prosent til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2020. I planleggingen legger konsernet til grunn full motsyklisk buffer.

Ren kjernekapitaldekning økte med 1,1 prosentpoeng til 18,3 prosent i 2020. Beregningsgrunnlaget økte kun med 1,2 prosent i 2020 på tross av utlånsvekst, hovedsakelig som følge av reduserte risikovekter i IRB-porteføljene. Ren kjernekapital har økt med 7,7 prosent i 2020. I tillegg til tilbakeholdt overskudd for 2020, skyldes dette også redusert utdeling av resultatet for 2019 med 303 millioner kroner i forhold til opprinnelig forslag til disponering. Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) på 7,1 prosent, (7,5 prosent) viser at banken er meget solid. Banken vil fortsette arbeidet med kapitaleffektivisering for å styrke lønnsomhet og soliditet.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 31. desember 2020 var 94,71 kroner (90,75), og resultatet per egenkapitalbevis ble 8,87 kroner (12,14).

Pris/Inntjening var 11,01 (8,26) og pris/bok 1,03 (1,10). Verdien av konsernets børsnoterte kapital var ved årsskiftet 12,6 milliarder kroner (13,0 milliarder), hensyntatt eierbrøken er verdien av konsernet 19,7 milliarder kroner.

Kursen ved årsskiftet var 97,60 kroner og det er i 2020 utbetalt 5,00 kroner i utbytte per egenkapitalbevis for 2019.

SpareBank 1 SMNs vedtekter inneholder ikke begrensninger for eierne på omsetning av egenkapitalbevis.

Ved emisjoner rettet mot ansatte tilbys ansatte deltakelse etter gitte retningslinjer. I de tilfeller det gis rabatter i emisjoner rettet mot ansatte, vil bindingstid før eventuelt salg foreligge. Rettighetene til egenkapitalbevis utstedt ved emisjoner rettet mot ansatte kan ikke overdras.

SpareBank 1 SMN er ikke kjent med at det foreligger avtaler mellom egenkapitalbevisene som begrenser mulighetene til å omsette eller utøve stemmerett for egenkapitalbevis.

Se for øvrig kapitlet Eierstyring og selskapsledelse.

Bærekraft

En av fem strategiske prioriteringer for SpareBank 1 SMN er integrasjon av bærekraft i forretningen. Som definisjon er lagt til grunn FNs 17 bærekraftsmål og FNs seks prinsipper for ansvarlig bankdrift, hvor SpareBank 1 SMN har gitt sin tilslutning.

Konsernets bærekraftsprofil skal bidra til å realisere konsernets finansielle mål og skape verdier for kunder, eiere og ansatte. Styret i SpareBank 1 SMN har vedtatt ny strategi for bærekraft. SpareBank 1 SMN skal stimulere til bærekraftig utvikling i regionen gjennom å være en

- **Pådriver** for grønn omstilling
- **Partner** for inkluderende samfunnsutvikling
- **Veiviser** for ansvarlig forretningskultur

I pådriverrollen for grønn omstilling skal konsernet redusere sine direkte og indirekte CO₂-utslipp i tråd med nasjonale forpliktelser under Paris-avtalen. Målet er å redusere samlede utslipp med minst 50 prosent innen 2030. Overordnet styringsindikator skal være andel utlån/omsetning som kvalifiserer som bærekraftig økonomisk aktivitet.

I partnerrollen for inkluderende samfunnsutvikling skal konsernet synliggjøre internasjonale arbeidstaker- og menneskerettigheter, og fremme bærekraftig innovasjon og entreprenørskap. Målet er å rekruttere en arbeidsstyrke som speiler mangfoldet i befolkningen innen 2030.

I veiviserrollen for ansvarlig forretningskultur skal konsernet etterleve en effektiv, ansvarlig og åpen forretningskultur på alle nivåer og i alle sammenhenger. Målet er å sikre nulltoleranse for brudd på konsernets standarder for etikk, markedsføring og innkjøp.

Det arbeides med å konkretisere mål både på kort og lengre sikt for å realisere konsernets bærekraftstrategi. Målene vil bli presentert ved rapportering av første kvartal 2021.

Risikoforhold

Vekstutsiktene i verdensøkonomien er betydelig påvirket av koronaepidemien. Smittevernstiltakene som ble innført i en rekke land medførte nedstengning av samfunnsliv og arbeidsplasser, som igjen har gitt betydelig redusert økonomisk aktivitet. Oppstart av vaksinerer styrker sannsynligheten for at økonomien vil ta seg opp igjen gjennom 2021, men fortsatte smitteutbrudd og nedstenginger gjør imidlertid at det er stor usikkerhet om utviklingen fremover. Banken har begrenset eksponering mot næringer som er særlig utsatt.

Siden utgangen av tredje kvartal er oljeprisen og den norske kronen styrket. Den rekordhøye arbeidsledigheten er halvert. Arbeidsledigheten forventes å ligge på et høyere nivå enn før koronakrisen, og i enkelte bransjer som reiseliv og transport er ledigheten fortsatt svært høy. Styringsrenten ble satt ned til null prosent i mai, og Norges Bank forventer at styringsrenten vil bli liggende på dagens nivå en god stund fremover.

Som følge av utsatte skatte- og avgiftsbetalinger og andre støtteordninger, samt lave renter, var antall konkurs overraskende få i 2020. Fremover er det grunn til å tro at omfanget vil øke, ettersom det vil ta tid før kapasitetsutnyttelsen er tilbake på førkrisenivået, og større utgifter enn inntekter både tærer på egenkapital og långiveres velvilje. Den største usikkerhetsfaktoren for vekstnivået i økonomien er den videre utviklingen i pandemien, som nå i stor grad handler om tempoet i vaksineutrollingen og effektiviteten på vaksinene.

Da bedriftene i Norges Banks regionale nettverk ble intervjuet i november ga de uttrykk om fortsatt stor usikkerhet. Usikkerheten gir seg utslag i lave investeringsplaner for 2021. De økonomiske effektene av virusutbruddet og smitteverntiltakene har blitt dempet av meget omfattende støttetiltak og ekspansiv pengepolitikk. SSB endret i sine siste prognoser fallet i Fastlands-BNP fra 3,2 prosent til 3 prosent for 2020, og en BNP vekst på 3,7 prosent i 2021. Banken legger til grunn at Norges meget sterke finansielle posisjon

gir myndighetene unike muligheter til å gjennomføre kompenserende tiltak. Det vil bidra til å dempe de negative effektene av koronakrisen.

Regional økonomi er også klart påvirket av de negative effektene av smitteverntiltakene. Arbeidsledigheten i Trøndelag og Møre og Romsdal var på rett over 9 prosent ved utgangen av første kvartal, men har blitt mer enn halvert og var 3 prosent i Trøndelag og 3,5 prosent i Møre og Romsdal i desember 2020. Etter et boligprisfall i slutten av første kvartal har boligprisene igjen steget noe, godt hjulpet av rekordlave boliglånsrenter.

Pågangen av kunder som ønsker avdragsutsettelse har falt gjennom andre, tredje og fjerde kvartal, både for privatmarked og næringsliv. Bruk av virkemidler omfatter primært avdragsutsettelse samt statsgarantilån. Rundt 3,1 milliarder av utlånene til næringsliv er knyttet til bransjer som er sterkt rammet av smitteverntiltakene. Etter bankens vurdering, vil en høy PM-andel ha en positiv effekt på de forventede tapsnivåene.

Konsernets resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Konsernets finansieringssituasjon var god ved årsskiftet, med en LCR på 171 prosent. Banken har god tilgang til finansiering via SpareBank 1 Boligkreditt, og vil vurdere valg av finansieringskilde avhengig av markedsprisene.

Ved utgangen av 2020 er konsernets rene kjernekapitaldekning på 18,3 prosent, mot regulatoriske krav på 14,4 prosent. Dette representerer en betydelig buffer.

Utsikter

SpareBank 1 SMN oppnådde i 2020 en avkastning på egenkapitalen på ti prosent, til tross for økte tap og omstillingskostnader. Den underliggende driften har vært god, og alle forretningsområder har betjent kunder fra hjemmekontor i store deler av året. Utlåns- og innskuddsveksten både i personmarked og næringsliv har vært meget god, og de øvrige forretningsområdene har oppnådd tilfredsstillende inntektsvekst i et uvanlig år.

Det er i 2020 lagt ned en betydelig innsats i lønnsomhetsforbedringsprosjektet Ett SMN. Dette er gjennomført i et krevende år og skal gi bedre distribusjon av konsernets tjenester, styrket markedsposisjon og økt effektivitet for alle forretningsområder.

Utlånstapene i 2020 er primært preget av offshorenæringen, og det er fortsatt usikkerhet om fremtidsutsiktene til denne næringen. Innen øvrige næringer er tapene begrenset, men tapsavsetningene er likevel økt som følge av usikkerhet knyttet til forløpet av pandemien.

SpareBank 1 SMN er en pådriver i utviklingen av SpareBank 1-alliansen, for å kunne realisere stordriftsfordeler og tilby våre kunder et bredt spekter av finansielle tjenester. SpareBank 1 SMN tilbyr også produkter og tjenester til en rekke sparebanker i og utenfor SpareBank 1-alliansen. Styret vurderer at banken er godt posisjonert for strukturendringer.

Gjennom den vedtatte bærekraftsstrategien har konsernet lagt et grunnlag for å stimulere til bærekraftig utvikling i regionen gjennom å være en pådriver for grønn omstilling, partner for inkluderende samfunnsutvikling og veiviser for ansvarlig forretningskultur.

Ren kjernekapitaldekning har økt til 18,3 prosent, og er i tråd med nytt mål på 16,9 prosent. Uvektet kapitaldekning på 7,1 prosent viser at banken er solid.

Styret vil foreslå at 49,6 prosent av konsernresultatet settes av til kontantutbytte tilsvarende 4,40 kroner per egenkapitalbevis (5,0 kroner). Av dette foreslås at et utbytte på 1,30 kroner per egenkapitalbevis utbetales i tråd med Finansdepartementets anbefalte begrensning på utdelinger innenfor 30 prosent av samlede resultater for 2019 og 2020. 321 millioner kroner (364 millioner) foreslås disponert som samfunnsutbytte, hvorav 95 millioner utbetales. Av samfunnsutbyttet benyttes 200 millioner kroner (200 millioner) til allmennyttige formål og 121 millioner kroner til Sparebankstiftelsen.

Styret er godt fornøyd med konsernets resultater i 2020.

Trondheim, 4. mars 2021
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Christian Stav

Mette Kamsvåg

Tonje Eskeland Foss

Morten Loktu

Janne T. Thomsen

Christina Straub
Ansatterepresentant

Inge Lindseth
Ansatterepresentant

Jan-Frode Janson
Konsernsjef